

ERFGOEDPLATFORM GEMEENTE HEUMEN

Vuurvogel gered

Het gebouw van De Vuurvogel 1, de basisschool in Malden waar zoveel over te doen is geweest, blijft overeind. Dankzij de inspanningen van onder andere het Erfgoedplatform, met name Petra Thijssen, is de gemeente na een informatieavond door de bocht gegaan en heeft een waarde-onderzoek laten doen. Niet zozeer de financiële waarde, maar de historische en culturele waarde van het object is onderzocht. Daaruit kwam naar voren dat het gebouw van architect Jan Verhoeven met niet al te grote financiële inspanningen klaargestoomd kon worden voor een nieuwe toekomst als gemeentelijk monument.

B&W heeft daarop besloten om de raadsmotie die aandrang op sloop van het gebouw naast zich neer te leggen. De gemeente is nu op zoek naar een partij die kan overgaan tot aankoop vergezeld van een pakket aan voorwaarden die moeten garanderen dat het pand in goede en vooral ook originele staat blijft.

Interieurfoto van de Vuurvogel met de kenmerkende dakconstructie volledig in het zicht. Rond de centrale hal zijn de klaslokalen gesitueerd.

Foto: Diebe-Media, Molenhoek

Op 8 maart besloot het college als volgt:

Zaaknummer: 157175

Onderwerp: Vuurvogel I, Veldsingel 2

Besluit: 1. Kennis te nemen van het cultuurhistorisch onderzoek van het Gelders Genootschap en de conclusies hiervan over te nemen.

2. Op basis van deze conclusies geen opvolging te geven aan de motie van de raad van 15 april 2021.

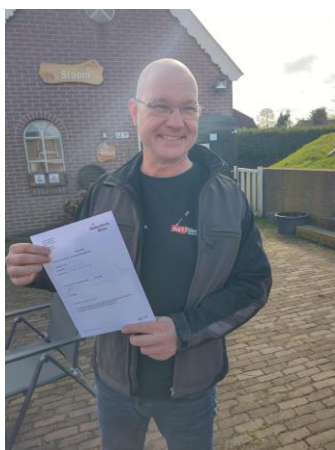
3. De herontwikkeling en herbesteding van het pand aan de markt over te laten en daartoe een verkoopstrategie op te starten, waarbij een aanwijzing tot gemeentelijk monument randvoorwaardelijk is.

4. De raad via bijgaande raadsmededeling hiervan in kennis te stellen.

De werkgroep Rood van het Erfgoedplatform wordt in het verdere proces meegenomen en krijgt daarin een adviserende rol. Zo kunnen we de ontwikkelingen op de voet volgen.

Twee nieuwe molenaars: geslaagd!

Na een geduchte opleiding en veel uren proefdraaien zijn er begin maart twee molenaars geslaagd voor hun examen: Ron Smit en Henk Vinkers. Het is heel belangrijk dat de bemensing van de molens steeds wordt aangevuld met verse krachten met een passie voor het molenaarsambacht. Van harte gefeliciteerd!

Gesneuvelde Linde vervangen

Door werkzaamheden aan de elektriciteitskabels in het dorp Heumen is een beeldbepalende linde omgegaan. Niet tijdens de werkzaamheden, maar als gevolg daarvan. Het wortelstelsel werd bij graaf- en zaagwerkzaamheden dermate aangetast dat de fraaie boom instabiel was geworden. Via een noodkapprocedure is de boom vervolgens omgehaald. Bijzonder spijtig, dat vonden ook de buurtbewoners die vervolgens hun ongenoegen richting gemeente kenbaar maakten.

Het Erfgoedplatform heeft daarop ook haar ongenoegen geuit en aangedrongen op herplant van een boom. Helaas kan dit niet op dezelfde plek omdat daar de nieuwe stroomkabels in de weg liggen, maar de gemeente Heumen heeft ons wel gevraagd om mee te denken over een mooie plek voor een nieuw exemplaar dat ook direct van enig formaat zal moeten zijn.

Suggesties zijn welkom via info@erfgoedheumen.nl

Woningbouwplan Vink Overasselt

Uit de krant vernamen wij dat er op het terrein van Vink aan de Oude Kleefsebaan te Overasselt een woningbouwplan wordt ontwikkeld. Dit terrein ligt in de ruimte rondom de molen Zeldenrust. Deze prachtige molen staat er goed bij en ontvangt jaarlijks veel bezoekers. Hij draait regelmatig en dat is ook nodig om in conditie te blijven. Het woningbouwplan Vink ligt echter in de ruimte die de molen nodig heeft om voldoende wind te vangen. Wij hebben de gemeente via een brief op de hoogte gebracht van onze zorgen over de windvang van de molen, natuurwaarden en archeologie in dit gebied. Over de uitwerking van het plan is ons op dit moment verder niets bekend.

Heumen aan het water

Heumen aan het water, wie kent het plan nog? Het is geschreven vanuit het perspectief dat het dorp graag een waterfront zou hebben, het kasteel Heumen beter beleefbaar zou moeten zijn en dat door alle ingrepen de natuur ook een graantje meepikt. In de wetenschap dat deze argumenten niet voldoende zouden zijn om in de uiterwaard aan de slag te gaan, is ook aangehaakt bij het overheidsprogramma *Ruimte voor de rivier*. Later is daar nog aan toegevoegd dat de gemaakte ruimte ook goed kan functioneren als opslag voor water in droge tijden zoals we afgelopen zomers hebben meegemaakt.

Enkele jaren geleden is de eerste planversie verschenen en vervolgens op tal van bureaus terecht gekomen. Bij de gemeenten die er voordeel bij kunnen hebben, Heumen in de eerste plaats, Mook en Middelaar omdat daar bij hoog water het grootste effect meetbaar zal zijn, Rijkswaterstaat om aan te geven dat een nevengeul meer kan/moet zijn dan een kale sloot en Arcadis, dat voor Rijkswaterstaat de plannen uitwerkt.

En nu heeft ontzander Smals uit Cuijk/Katwijk zich in dit rijtje gevoegd. Een delegatie van het Erfgoedplatform is daar op bezoek geweest om de doelen van het platform en de problemen die dit met zich kan brengen op tafel te leggen. Een uiterst plezierige ontmoeting die laat zien dat ook plannen, min of meer verborgen op een website, toch onverwacht boven water kunnen komen. Wie weet kan het er zo dan toch eens van komen om de slotgracht uit te graven.

Centrumpjan Malden

De gemeente Heumen is al meer dan tien jaar bezig om plannen te maken voor het centrum van Malden. Het blijkt lastig alle wensen en randvoorwaarden bij elkaar te brengen. De laatste versie dateert van 2021, maar is deels al weer ingehaald door bv besluiten rond de Muse. Vanuit onze kant willen we graag de mogelijke kansen voor erfgoed helpen verzilveren. Zo wordt ten westen van de Rijksweg rond het Kerkplein gestreefd naar een dorpse sfeer.

Hoe kan daar een sfeer van het oude dorp worden teruggebracht? Te denken valt aan passende architectuur voor de nieuwbouw naast de Muse. Ook het ontwerp van het rijtje woningen aan de noordelijke pleinwand kan iets terugbrengen. Ook hebben we uitgebreid gesproken over de mogelijkheden om de herinnering aan de oude kerk, het klooster, het schooltje en Steenhuijs weer zichtbaar te maken door fotowanden, QR-codes en dergelijke. Wij blijven hier over meedenken.

Zie: www.heumen.nl/centrummalden

Bee1dbank

De werkgroep in Overasselt heeft afgelopen najaar een format ontwikkeld waarbij een erfgoedthema met behulp van diverse middelen (oude foto's, vertellingen, passende muzikale begeleiding en overige presentaties) wordt gedeeld met belangstellenden. In de vorige nieuwsbrief hebben we hierover bericht: het thema was Het Rijke Roomsche Leven.

Het is de bedoeling om in elk van de vier woonkernen in de gemeente Heumen bijeenkomsten te starten waarin met een zekere regelmaat erfgoed gerelateerd beeld- en geluidsmateriaal thematisch wordt gepresenteerd. Belangrijkste oogmerk hierbij is het mogelijk maken dat mensen periodiek samenkomen met ons gedeelde erfgoed als verbindende factor. Bijkomend effect is dat deelnemers worden gestimuleerd om bijvoorbeeld op zolder staande dozen met oude foto's e.d. mee te brengen en voor gemeenschappelijk gebruik beschikbaar te stellen. Het project is als 'Initiatief' bij de gemeente aangemeld en we verwachten van die kant ook support bij de opstart. Er is overigens nog een flinke behoefte aan personele versterking binnen de werkgroepen. De werkgroep Overasselt telt inmiddels 6 vrijwilligers, maar de groepjes in de overige dorpskernen kunnen nog royaal helpende handen gebruiken. Nadere info bij: info@erfgoedheumen.nl.

Graffiti kasteel in Heumen

Een nieuw project van het Erfgoedplatform betreft het geven van gastlessen voor de groepen 7 en 8 van de basisscholen in Heumen, Nederasselt en Overasselt. Erfgoedvrijwilligers gaan in dat kader samen met de leerkrachten bijzondere aandacht besteden aan de Tachtigjarige Oorlog.

Tijdens de lessen worden ook locaties bezocht die een rol hebben gespeeld bij het beleg van Grave door prins Maurits in 1602 en die door Frank Oerlemans in het cahier *Reconstructie van een linie* zijn beschreven.

Een van deze locaties betreft het kasteelterrein in Heumen. Van het kasteel zijn enkel de contouren van de fundamenteën nog zichtbaar in de uiterwaarden. Wel zijn er nog afbeeldingen beschikbaar uit vroeger tijden. Het Fonds voor Cultuurparticipatie heeft budget beschikbaar gesteld om de herinnering aan het voormalige bouwwerk in het landschap terug te brengen.

In samenhang met de gastlessen gaat een graffitikunstenaar een tweetal afbeeldingen van het kasteel aanbrengen op de imposante (witte) pijlers onder de brug. Het project wordt in de loop van juni a.s. afgerond.

Herdenking Overstroming 1925

Op de ochtend van 31 december 1925 brak de Maasdijk tussen Nederasselt en Overasselt. Daarna liep het hele gebied tot en met Beneden-Leeuwen als een badkuip vol. Het Erfgoedplatform is een werkgroep gestart om aandacht te besteden aan deze ramp van 100 jaar geleden. De gemeente Heumen is van plan op de plek van de doorbraak een plek voor bezoekers te maken, wellicht met een kunstwerk.

Wandeling door het Land van de Hoemannen

Op **Paaszaterdag 8 april a.s.** kunt u onder begeleiding van een natuurgids en een erfgoedgids een wandeling maken door het Vennengebied bij Overasselt. De wandeling wordt georganiseerd door Nederasselt Gezond in samenwerking met het Erfgoedplatform gemeente Heumen. De wandeling start om 08.30 uur bij restaurant St. Walrick (St. Walrickweg 5 in Overasselt) en heeft een lengte van ongeveer 8 kilometer. Naast de bijzondere natuur van de vennen, passeert de rijke geschiedenis van het gebied de revue met prehistorische grafheuvels, een Romeinse villa, het waterbeheer in vroeger tijden en de kloosterboerderijen. Natuurlijk ontbreken Walrick en de Hoemannen niet.

Aanmelden

Stuur een e-mail naar: w.vd.louw@nederasseltgezond.nl. Zet in deze mail uw naam, dat u deel wilt nemen aan de Paaszaterdag wandeling en, als u niet alleen komt, het aantal deelnemers dat u mee brengt. De kosten voor deelname bedragen € 2,50 per persoon. Daarmee bent u ook verzekerd van een gratis kop koffie of thee voorafgaand aan de wandeling in het restaurant. Deze kosten kunt op de dag zelf contant of met de pin betalen.

Optreden van Gregoriaanse koor

De wandeling kunt u combineren met het bijwonen van het optreden van het Gregoriaanse koor 'Schola Cantorem Karolus Magnus'. Bij de dageraad om 07.00 uur treedt dit koor op bij de Walrickkapel en koortsboom gekleed in monnikspij. Het optreden duurt tot ongeveer 08.00 uur en u hoeft zich hiervoor niet aan te melden. Aansluitend kunt u om 08.30 uur deelnemen aan de wandeling. Meer informatie hierover vindt u op www.karolus-magnus.nl.

Open poort wandeling Heumen Noord – ‘*de Koeietuin*’

Op 30 april a.s. is er weer een wandeling over het normaal gesproken niet toegankelijke terrein aan de Noordrand van het dorp Heumen.

Nadat het terrein in 2014 is heringericht met een extra functie van wateropvang/infiltratie heeft Jef Gielen met hulp van vrijwilligers en boer Stan (koeien begrazing) het terrein in beheer genomen. Er is sindsdien veel gebeurt en er heeft zich een bijzondere flora ontwikkeld.

Ook zijn de heggen en wallen gebruikt om mee te experimenteren om de theoretische kennis die er toen bestond in de praktijk te testen. De praktische kennis was begin 20^e eeuw verloren gegaan en sinds begin deze eeuw getracht nieuw leven in te blazen. Dit heeft tot veel inzichten geleid over het ‘heggen verdichten’, beter bekend als ‘heggenvlechten’. Door experimenteel beheer langjarig te bestuderen kan hier veel van geleerd worden. Deze kennis draagt bij aan het beheer van cultuur-landschappen in Nederland en daarbuiten.

Op **zondag 30 april a.s.** heeft u de mogelijkheid om het terrein te bezoeken tijdens een wandeling onder leiding van Jef Gielen. De wandeling begint om **10.30 uur** vanaf de kruising van de Oudeboterdijk en de Jac Marisstraat/Frankenstraat te Heumen. Honden zijn niet welkom op het terrein! De wandeling zal circa 1,5 uur in beslag nemen, stevige waterdichte schoenen zijn raadzaam, het kan er erg nat zijn.

Informatie:

Jef Gielen Landschapsbeheer, tel. 024-3450676 / 06-41699711

Erfgoedplatform – Algemene Ledenvergadering 2023

De laatste ALV in november 2022 was inhoudelijk een goede bijeenkomst, maar helaas slechts door weinigen bezocht. Dit heeft het bestuur aan het denken gezet over de vraag of twee vergaderingen per jaar wellicht te veel van het goede is. En ook hebben we ons afgevraagd of de vorm nog wel voldoende aantrekkelijk is. De uitkomst is dat we dit jaar slechts één ALV willen houden. Dat betekent dat we van de werkgroepen zullen vragen in één document zowel het afgelopen jaar te beschrijven als de voornemens voor het komende jaar. Bovendien willen we de ALV dit jaar combineren met de excursie (zie hierna) op **woensdag 21 juni a.s.**

Excursie Erfgoedplatform 2023

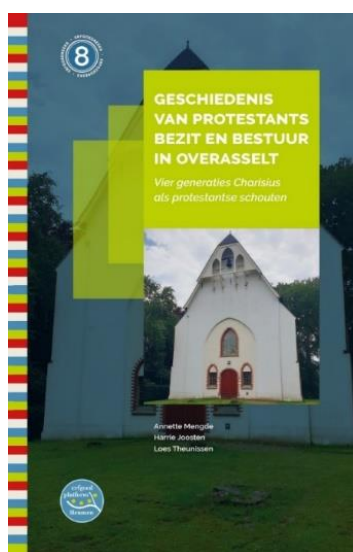
Het is door allerlei omstandigheden al weer een paar jaar geleden dat er een excursie voor onze leden is georganiseerd. Dit jaar lijken de kansen op een succesvolle onderneming weer goed. Dus die uitdaging neemt het bestuur van het Erfgoedplatform graag aan. We willen op **woensdag 21 juni a.s.** een leerzame en gezellige dag organiseren in ons eigen gebied, zodat vervoer geen probleem hoeft te zijn. Als thema hebben we gekozen voor de ontwikkeling van de landbouw in ons gebied. In Malden zijn sporen gevonden van Celtic Fields en in Overasselt sporen van de allereerste akkerbouw langs de oude Maasarmen. En tegenwoordig vindt in de Kop van Malden innovatieve stadslandbouw plaats. Daartussen zitten vele eeuwen van ontwikkeling en verandering in onze streek. Op deze dag kunnen we hooguit enkele punten uitlichten, maar hopelijk kan dat de leden inspireren tot nog veel meer. We denken nu aan een kleine lezing en het bezoeken van de Heemtuin in Malden vanwege onder meer de oeroude granen, de nieuwe stadslandbouw in de Kop van Malden en het Agrarisch Museum in Overasselt. Nadere informatie volgt!

Agenda 2023

Paaszaterdag 8 april	Wandeling door het land van de Hoemannen (zie deze nieuwsbrief)
Zondag 30 april	Open poort wandeling Heumen Noord – ‘de Koeietuin’ Onder leiding van Jef Gielen, start: 10.30 u. (zie deze nieuwsbrief)
Zaterdag 13 mei en zondag 14 mei	Nationale Molendag Deelname: Joannusmolen (Heumen), Zeldenrust (Overasselt) en Maasmolen (Nederasselt)
Woensdag 21 juni	Excursie leden Erfgoedplatform Gemeente Heumen, en Algemene ledenvergadering (ALV) van het Erfgoedplatform (zie deze nieuwsbrief)
Zaterdag 9 september en zondag 10 september	Open Monumentendag Thema: Levend Erfgoed (nadere info volgt)

Publicaties Erfgoedplatform

Cahier 1:	Het veer van Grave naar Nederasselt (€ 15,00)
Cahier 2:	Het verdwenen kasteel Heumen en zijn bewoners (€ 15,00)
Cahier 3:	De Canon van de gemeente Heumen (€ 15,00)
Cahier 4:	De Heumense molens (€ 17,50)
Cahier 5:	Kroonwerk Coehoorn (€ 20,00)
Cahier 6:	Kloostergoederen in Overasselt (€ 17,50)
Cahier 7:	Reconstructie van een linie (€ 17,50)
Cahier 8:	Geschiedenis van protestants bezit en bestuur in Overasselt (€ 20,00)

Boek 1:	Achter het front (€ 20,00)
Katern 1:	Kunst in de Georgiuskerk van Heumen (€ 8,50)

Te bestellen via: <http://erfgoedheumen.nl/bestel.php>

Weet u ...

- dat onze publicaties te bestellen zijn op onze website <https://erfgoedheumen.nl/bestel.php> en ook te leen zijn bij de Openbare bibliotheken van Malden en Overasselt
- dat ook veel informatie te raadplegen is op:
Verhaal van Gelderland: <https://erfgoed gelderland.nl/project/verhaal-van-gelderland/>
Verhaal tussen Maas en Waal: <https://www.verhaaltussenmaasenwaal.nl/wat-is-een-canon/>

Colofon

De nieuwsbrief, uitgegeven door het Erfgoedplatform Gemeente Heumen, verschijnt minimaal 4x per jaar en is bestemd voor iedereen die zich op een of andere wijze verbonden voelt met het Heumens erfgoed of daarin is geïnteresseerd.

Nieuwsitems kunnen worden gestuurd naar: info@erfgoedheumen.nl

Samenstelling en redactie: Jan Paul Bevoort en Frans Wildenborg.

Het abonnement is gratis. Meld u aan op: info@erfgoedheumen.nl

Een donatie om ons te ondersteunen wordt zeer op prijs gesteld. U kunt een bijdrage overmaken op bankrekening: NL 26 INGB 0007574961 t.n.v. Erfgoedplatform Gemeente Heumen.

Het Erfgoedplatform is een ANBI-instelling zodat uw donatie aftrekbaar is van de belasting.

Omdat sprake is van een zogenoemde culturele instelling geldt voor donaties die in de vorm van een periodieke gift worden gedaan een extra fiscale aftrekmogelijkheid. Voor nadere informatie: neem contact met ons op via: info@erfgoedheumen.nl

Als u geen prijs (meer) stelt op toezending van deze nieuwsbrief, meldt u zich dan af door een e-mail te sturen naar: info@erfgoedheumen.nl